آذربایجان دموقرات فرقه‌سی مرکزی قومیته‌سینین اورقانی
نمره ۳۱ (۳۱۰) ایکنجی دوره
بو روزنامه هیئت تحریریه واسطه‌سیله اداره اولونور
اداره‌سی حقی ستارخان خیابانی مرکزی قومیته بناسیندا

آذربایجان

۱ شنبه ۷ مهر ۱۳۲۵
تك نمره ۱۰ شاهی

آبونه	ایالات ۱۰	۱۲۰ ریال
۶	آیلیق	۶۵ «
۳	«	۳۵ «
۱	«	۱۲ «

میانه دن گلن تلغراف و آقای پیشه‌ورینین جوابی

میانه دن گلمیش تلغرافی آشاغیدا قید ایتمکله برابر فرقه میزین صدری آقای پیشه‌وری نین تلغرافه وئردیکی جواب فرقه‌وی نقطه نظردن اهمیتلی اولدیغی ایچون یازماغی لازم گوردیك. رهبریمیزین بو جوابی بوتون فرقه عضولری ایچون همیشه سرمشق اولمالیدر.

آذربایجان دموقرات فرقه سی مرکزی قومیته‌سینین حرمتلی صدری آقای پیشه‌وری، اوزی تبریز رادیو قومیته سی، اوزی آذربایجان، اوزی آزاد ملت، اوزی ینی شرق روز نامه‌لرینه.

میانه محلی قومیته سینین ایکنجی قونفرانس نماینده‌لری ۲۵ر۷ر۴ ده بیر مسله قراره آلیرلارکه، سیزوت توجه نیز سایه سینده میانه ده تشکیل تاپان رادیو، سه‌ویملی رهبریمیز آقای پیشه‌وری نامینه آدلانسین و آخشام ساعت ۶ ـ دا رادیو رسمی آچیلیشیناکئچن قونفرانسین بو قراری رادیونین آچیلیش دقیقه سینده خلقه خبر وئریلدی و رادیونین اطرافیندا بویوك هوسله جمع اولان میانه اهالیسی طرفیندن اوزون سورمن آلقیشلارلا قارشی‌لاندی.

نمره ۲۱۷۶ ـ ۲۵ر۷ر۴
میانه: جمال صادق زاده، محسن داودی، حاجی حسین جعفری

فقط فدائی آدیله آدلانمالیدیر

سیز بنه منه نسبت گوستر دیگینیز صمیمی احساساتدان متشکرم ولی خواهش ایدیرم رادیونی « فدائی » آدیله آدلاندیرین.

من دیری اولدیقجا بیر موسسه و یا اداره نین آدیم ایله آدلانماسینا جدا مخالفت ایتمکی قراره آلمیشام. بیز هنوز خلق ایچون ایله بویوك ایشلر گورمه میشیك که، بو کیمی تظاهراته لایق اولاق. اگر اونلان گونه دك مسلك و هدفیمیزده ثابت قدم اولوب خلقین سعادتی یولوندا گوز گیلی ایشلر گوروه بیلمیش اولساق، اوندا، خلق اوزی قدردانلیق ایدمر.

نیجه که بیز قرخ ایلدن سونرا سردار ملی نین مجسمه [illegible] نصب ایتمکله اوز حق شناسلیغیمیزی اثبات ایتدیك ایله ده حق شناس آداملار تاپیلارکه، بیزیم خدماتیمیزه اولندن سونرا پاداش وئرسین.

منیم عقیده‌مجه مین سوزدن یاریم عمل داها فایدالی‌در، ایندی تعارف زمانی دگلدر بیز گرك چالیشاق مقصدیمیزی الده ایدك. تظاهرات فوق‌العاده خطرلی بیر ایشدر. اوندان اوزوموزی ساخلیاق تا دنیایه گولونج گورونمیه‌ك.

مثلا گورورورکه بعضی کوچه نمایشلرینده منیم و باشقالارینین عکسلرینی الده گوتورورلر، بو چوق پیس بیر ایشدر، مادام که بیز اوزوموز دیری‌ییك و خلق بیزی گوره‌بیلیر داها عکس گوتورمکه نه احتیاج وار؟ بوندان [illegible] بو کیمی ایشلر عوامانه تظاهر [illegible] که، خلقی یوره گولدورور.

بویوك آداملارین عکسینی گوتورمه‌مره تقلید ایتمك نادانلیقدر. بیز هنوز ایله بیر ایش گورمه میشیك که دنیانین نابغه و داهی لری کیمی عکسلریمیز الده گوتورولسین و آدیمیزا موسسه‌لر تخصیص ایدیلسین. اداره و فراتخانه لری عکسلر ایله دولدورماق دا یونگول ایشلردندر، اگر موسسه‌لریمیزی آداملارین آدلاریله آدلاندیرماقی دمب‌السلاق، اوندا گورمریك که بعضی اداره و موسسه باشچیلاری اوز اداره‌لرینی اوز آدلاری ایله آدلاندیرماغا باشلادیلار. بو بیزی حقیقی مبارزه‌دن ساخلایب یولدان چیخارا ایلر.

رضاخانین مجسمه‌لرینین و اونین آدیله آدلانان شهر و خیابانلاردان عبرت آلماق لازمدر. ایندی تهراندا و ایرانین باشقا شهرلرینده خلق، او مجسمه‌لره نفرت گوزی ایله باخیر، صبر ایدین گوره‌ك بیز [illegible] براز ایتدیگینیز محبته لیاقتیمیز [illegible] اولاجاق یا یوخ؟ مت شخصا هوسکار دگلم. شخصی شهرتو شخصی آد ایچون چالیشماغی اوزیمه اکسیکلیك بیلیرم.

سیز اگر ایسته‌ییرسیز فرقه‌میزین باشیندا دوران سیزدن ممنون اولسین، **چالیشین فرقه نی محکمله دین، خلقی اونین اطرافینه توپلایین، ظلم و اسارتی اورتادان قالدیرین، آزادلیغیمیزی ساخلاماق ایچون فداکار انسانلار تربیت ایدین! فرقه‌نین تاپشیریقلارینی وقتلی وقتینده یرینه یتیرین! و بونی اونوتماین که، من سیزین ساده و عادی بیر یولداشیزام و هیچگونه توقعیمده یوخدر.** توزیمی گوزه‌سوخوبنایش گوره‌دن، فداکارلیق گوسترمه‌دن، خلقه صداقت و ایمان ایله خدمت ایتمه‌دن نابغه‌لیك، داهی‌لیك، بویوکلیك ادعا ایدمن کیجیك اشخاصه تمسخر و ریشخند گوزیله باخیز، من ده ایله باخیرام.

عزیز یولداشلار! تشکر ایدیرم. مجله‌نیزین آدی « فدائی » اولدیغی کیمی قوی رادیونیزین آدی دخی **«فدائی» اولسین چونکه میانه فدائیلری نهضتیمیزین پیشرفتینده بیرینجی صفده گیده ن قهرمان آزادیخواهلاردان اولدیلار.**

سیزین صمیمی دوستوز: پیشه‌وری

احمد ـ احمد

ینه‌ده فولقلور حقینده
دولت تیاتروسی مسافرتی مناسبتیله

من بو تیزلیکله « فولقلور » بارەسینده اوتیدا آذربایجان روزنامه سی ستونلاریندا یازماق فکرینده دگلدیم. لاکن آذربایجان دولت تیاتروسینین « تورنه » لری مناسبتیله وبریله‌سی گره‌کن بیر تذکر منی بو ایشه وادار ایتدی.

آنلاشیلدیغینا گوره « دولت تیاتروسی » تبریزدن خارجده یاشایان و خصوصیله کندلرده و قصبه‌لرده یاشا آیاوان و بو کیمی تماشالاری گورمکدن محروم اولان کند خلقی ایچون تماشالار وئرمك مقصدی ایله تبریزدن گیتمك نیتینده‌در. وشاید‌ه بو سطرلر یازیلیرکن اونلار اوز مسافرتینه باشلامیشلاردر.

تیاترو عضولرینین چوخی استعدادلی وصنعت سه‌ومن آداملار اولدوقلاریندان اونلاردان فولقلور توپلاماق ایچون ده استفاده ایتمك اولوردی.

چونکه اوز حرفه لری اعتباریله تیاترو آرتیستلری اوزون ساعتلر کند خلقی ایله تماسدا اولاجاقلار و اوز مرالاقندوجی صنعتلری اثرینده اونلاری شیرین و خصوصی صحبتلره جلب الده ییله‌جکلر. **و بئله بیر امکان فولقلور توپلاماق ایسته‌ین هر فرد ایچون الویره‌سی دگلدر.**

هامیدان آرتیق مراقلی اولان موضوع بوندان عبارتدر که: تیاترو عضولری مختلف ناحیه لری گزه‌ملی اولدوقلاریندان، بیر ناحیه‌ده ایشله‌نیلکلری بیر تاثیلی یا اثل مثلین باشقا ناحیه‌لرده نئجه نقل ایتمکله او ناحیه لرده ده بو تاثیل یا اثل مثلین معانسی گله‌لر و نه کیمی لهجه ایله سویلندیکینی توکرمه‌یب ضبط ایده‌بیلرلر. فولقلور توپلانیشیندا بو مقایسه

بقیه‌سی ٤ ـ نجی صحیفه‌ده

میانه‌دن تلگراف

آذربایجان دموقرات فرقه‌سینین حرمتلی صدری و فدائیلر آتاسی آقای پیشه‌وری ـ اوزی تبریز رادیو قومیته سی، اوزی آذربایجان، آزادملت، ینی شرق روزنامه‌لرینه.

فرقه‌میزین محترم و عزیز رهبری و خلقیمیزین ایدی افتخاری بوگون مهرین ٤ ی میانه محلی قومیته سینین ۲ نجی قونفرانسی‌میز ۱۸۱ نفر نماینده‌لرین اشتراکیله موفقیتله خاتمه تاپدی. بیز آنده ایچیریك که، سیزون رهبرلیگنیزله غالب چیخمیش فرقه‌میزین بوتون گوستریشلرینی هر نوع فداکارلیقله اجرا ایده‌جه‌ییك. بیز نماینده‌لر آند ایچیریك که قونفرانسیمیزین قبول ایتدیگی قرارلار و دقیق صورتده اجرا ایدیب بیزه محول اولونان وظیفه‌لری وجدانیمیز ایله یرینه یتیره‌جه‌ییك. خواهش ایدیرك سیزدن افتخاریمیز باشینز آلتیندا گئچن بو قونفرانس نماینده‌لرینین سلامینی قبول ایده‌سیز.

نمره ۲۱۷۵ ـ ۲۵ر۷ر۴ میانه. جمال صادق زاده، محسن داودی نادری، حاجی حسین جعفری

آذربایجان رادیوسوندان

ژنرالیسموس ستالینین جوابلارینین دنیادا انعکاسلاری

رادیو لاردان آلینان خبره گوره تایمز روزنامه‌سی مخبرینین ژنرالیسموس ستالین ایله ایتدیگی مصاحبه بوتون دنیایه و مختلف مملکتلر روزنامه لرینده باغشی انعکاس و بویوك تاثیر باغیشلامیشدر. بئله که ـ آمریکا روزنامه لری سرلوحه‌لرینی شماره لرینده یازدیقلاری مقاله‌لری سندلی تایمز مخبرینین سوالارینا و ژنرالیسموس ستالینین وئردیکی جوابه اختصاص وئرمیشلر روزنامه‌لر (ستالین دییر محاربه خطرینین حقیقی وجودی یوخدر) عنوانیله گئنیش مقاله‌لر بو خصوصدا یازمیشلار ژنرالیسموس ستالینین سندلی تایمز مخبرینه وئردیکی جواب انگلیس روزنامه‌لرینین اساس موضوعی اولمشدر روزنامه لر ژنرالیسموس ستالینین اظهاراتیندان اوز سوینج و راضی لیقلارینی بیلدیرمشلر انگلیس کمونیست فرقه‌سینین اورقانی اولان دیلی ورکر روزنامه سی یازمشدر که ژنرالیسموس استالینین وئردیکی جوابلار بوتون دنیایه صلح مژده‌سی کیمی‌دیر.

پاریس رادیوسی دییر که ژنرالیسم ستالینین وئردیکی جوابلار فرانسه روزنامه لرینین دقتی جلب ایتمیشدر فرانسه روزنامه‌لری بو خصوصده مقاله‌لر یازمیشلار.

رویتر آژانسی دیمیشدر که ژنرالیسم ستالینین سوزلری بوتون دنیانین

بقیه‌سی ٤ نجی صحیفه‌ده

دنیا خبرلری

مطبوعاتچیلار و یازیچیلار قونفرانسیندا

آذربایجان روزنامه‌سی یانیندا تشکیل ایدیلمیش مطبوعاتچیلار و یازیچیلار قونفرانسی ایندیه قدر بیرنچه ادبی و تنقیدی موضوعلاردا مشغله آپارمشدر.

آخرنجی ایکی جلسه‌سینده آذربایجانین نوجاوان شاعری آقای علی فطرت شعرین نوعلری، یازیلیشی و شعرین بدیعی گوزللیکی حقینده اطرافلی اولاراق معروضه ایتمیشدر.

قونفرانسدا اشتراك ایدن آقالار بو حقده اطرافلی سوال جواب ایتمشلر.

بو قونفرانسین تشکیلینین مقصدی اوندان عبارتدر که شهریمیزین مطبوعاتچی، یازیچی، شاعر و فکری خیالاری بورایا جمع اولوب مطبوعاتیمیزدا و دیلیمیزده اصلاح و دوزلیش یارادیب، اولات تواقصاتی آرادان قالدیرماقدان عبارتدر.

البته بو قونفرانس مطبوعاتیمزین دیلیمیزین و یازی قاعده‌لریمیزین انکشافینه بویوك کومکلیکلر ایتمشدر.

آنجاق بیز بو قونفرانسلا کفایتلنه بیلمه‌ریك. بیزیم مطبوعاتیمیزدا هله نواقصات واردر.

بو نواقصاتی یالنز بو ینجالار و قونفرانسلار واسطه‌سیله آرادان آپارماق مسکندر.

اودر که مطبوعاتیمیزین دیلیمیزین و یازی قاعده‌لریمیزین لازمی قدر انکشاف ایتمه‌سی ایچون بو ایشلرله علاقه سی اولان هر کس بو قونفرانسدا اشتراك ایتمه‌کی اوزونه ملی بیر وظیفه بیلمه‌لیدر.

نصیر زاده

رضا آذری

میانا قونفرانسیندا

مهر آیینین اوچی آخشام ساعت بشده میانا محلی قومیته سینین ایکنجی قونفرانسی میانانین ینی بنا اولونان گوزگیلی تیاترو سالونوندا منظم و مرتب بیر صورتده تشکیل تاپدی. بو قونفرانسدا ۱۸۰ نفر میانا شهرینین و اونا تابع ۹ حوزه‌سیندن سئچیلمیش و اشتراك ایتمش نماینده‌لردن علاوه میانادا کی اداره رئیسلرینین و سایر خیالی لاردان زنجان و تبریزدن‌ده ۶۰ نفره یاخین دعوت اولونانلاردا وارایدی.

قونفرانس مرکزی قومیته نماینده‌سی آقای شبیده طرفیندن آچیق اعلان ایدیلدیکدن سونرا، بوتون نماینده‌لرین پیشنهادینه گوره فرقه‌میزین صدری آقای پیشه‌وری قونفرانسین فخری ریاستینه سئچیلدی. ایندی قونفرانسین اولوندیغیندا آذربایجانین اوقافلی چالیشقانلاری خلقی کندلیلری اوز رهبرلرینه اولان جوشقون محبت و حرمتلرینی ابراز ایتمك ایچون ایاغا قالخاراق سالونی هورراسسلری و آلقیش گورولتیلارینا غرق ایتدیلر. آقای پیشه‌وری‌نین گوندردیکلری تبریك تلغرافی اوخوندیقدا هورراسسلری و آلقیش گورولتی‌سی داهادا شدتلندی. (یاشاسین بویوك رهبریمیز و آتامیز پیشه‌وری!)

بقیه‌سی ٤ ـ نجی صحیفه‌ده

باکی رادیوسی

ایرانین فارس ایالتینده‌کی حادثه‌لر

طهران ـ ۲٦ سپتامبر ـ شیرازدان گلمیش خبرلره سن دئدیکلرینه و ماینه طهران قزئتلرینین وئردیکی معلوماتلارا گوره فارس ولایتینده قاقشای و باشقا قبیله لرین حکومت علیهنه چیخیشلاری اولموشدر. قارشی اونلار [illegible] گوزه‌چیلری سلاح الدیر، شهرلری محاصره و کندلی اهالی عضولرینی

بقیه‌سی ٤ نجی صحیفه‌ده

ک ۰ م ۰ عطرزاده

کندچیلر نهضتیمیزین دایاغی در

آذربایجان دموکرات فرقه‌سی‌نین حرمتلی صدری و عزیز آتامیز آقای پیشه‌وری شهریور آیی‌نین ۳۰ ـ ندا شیر و خورشید صحنه‌سینده حومه و حوزه مسئوللارینین اشتراکیله تشکیل تاپمیش جلسه‌سینده ایراد ایتدیگی نطقلرینده کندچیلر خصوصیندا صحبت ایتدیکده دئدیلر: (کندچی نهضتیمیزین دایاغی دیر) بو ساده و قیسا جمله اولدوقجا دەرین معنایه مالك دیر. دوغرودان‌دا بو جمله یه دقت ائتدکده بیر پارا شیرین حقیقتلر و یاددان چیخمایان خاطره‌لر انسانین گوزلرینین قاباغیندا مجسم اولور. کندچی، اکثریتی ملتلرین اکثریتی تشکیل ایدن، بویوك قوه سیاسی تحولاتدا مؤثر بیر وسیله اولموشدور.

نوح زمانلاریندان قالمیش اسبابلاریله ایشله‌ین و بوتون باشقا طبقه‌لرین دیریلیك وسایلینی تأمین ایدن هامونی راحت ایدیب اوزی جیلاق، گیجه یالتارلاریله یاتاییب و یاشاماق حقیندن محروم اولموشدی. قول مظلوم صاف ساده اورکلی کندلی اوز حقینی آلان موقعلرده بیر اصلان کیمی چوخ بویوك قوه‌لری آرادان آپارماغا و عظمتلی دیکتاتورلاری فرعون تلوق دستگاهلارینی گوکیندن قازماغا‌ونق اولیشدیر. آذربایجاندا ایللر بویو حکم فرمالیق ایدن ارتجاع و استثمار دللاللارینین مشوم و منحوس سیاستی نتیجه سینده بوتون آذربایجان خلقی خصوصیله کندلی طبقه‌سی ظلم آلتیندا ایله‌یردی. ژاندارملارین کندلرده ایتدیکلری جنایتلر، توره‌تدیکلری فاجعه‌لر دوزولمز بیرحالا و نهایت درجه‌یه یئتیشمیشدی. بو ایسه هیچ دوام ایده بیلمزدی. نهایت آذربایجانین قهرمان کندلی‌لری اوز گوجونی نشان ویرمگه مجبور اولدی، فرقه‌میزین رهبرلیگی آلتیندا کندلی تاریخ دەیشن بیر فعالیت قازاندی. ملی نهضتیمیزده فرقه‌میز کندچی قومیته دایانارق اوندان لایقنجه استفاده ایتمیشدیر.

کندلی‌لر ملی نهضتیمیزده مثلی گورونمه‌میش قهرمانلیقلار گوستریب و ضایع ایدیلمیش قانونی حقلرینی آلماغا موفق اولموشلار. فرقه‌میز ایندی ایسه کندچی‌لره آرتیق درجه‌ده اهمیت ویریب و اونلارین اقتصادی وضعیتلری‌نین یاخشیلاشماسینا جدی قدملر گوتوروبدور.

ایندی ایسه آذربایجان کندچیسی فرقه‌میزین رهبرلیگی آلتیندا ایللر بویو چکدیگی آرزوسینه یئتیشیبدیر. او هیچ بیر وقت بو آلدیغی حقینی الدن ویرمیه‌جك و هیچ بیر قوه اونی الیندن ویرمگه مجبور ایده بیلمز. اونا گوره کندچی، عزیز آتامیز بویوردوغی کیمی فرقه‌میزین همیشه دایاغی دیر. او گوز بەبه‌گی کیمی همیشه فرقه‌میزی حفظ ایده‌جك. چونکه او آرتیق یگانه پشتیبان و رهبری اولان و منافعین حفظ ایدن فرقه‌میزی تانییب و اونا ایمان گتیریبدیر. فرقه ایسه گونی گوندن اونلاری سعادت و خوشبختلیگه دوغرو آپاریر.

بو گونکی آذربایجان

آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین تشکیلیندن اول قهرمان آذربایجان خلقی ارتجاعین ظالمانه سیاستی آلتیندا ازیلیب و فنایه محکوم اولموشدور.!!

صون زمانلاردا، قهرمان خلقیمیز بو ظلم، اسارت، بدبختلیکه صون قویماق ایچون فرقه‌میزین رهبرلیگی آلتیندا، آیاغا قالخاراق بوتون ظلم، اسارت و سرعطه چرخ دوران دیکتاتورلیق دستگاهینین زنجیرلرین قوزاییله قیریب و همیشه‌لیك اولاراق محو ایتدی!

ایندی آذربایجان خلقینین ملی بیر تاریخی گونی اولان (۲۱ آذر) دن بو طرفه شانلی فرقه‌میزین دوزگون سیاستی و خلقیمیزین تولز اراده‌سی نتیجه‌سینده تولکه‌میز آبادلاشاراق اوز قوروب و خلقیمیز سعادته دوغرو گئدیر.

آرتیق آذربایجان خلقی‌نین اوز دوغما آتا یوردی اولان آذربایجاندا او ظلم اشکنجه‌لردن بیر جزئی ده اولور اولسون اثر قالماییبدیر.

کئچن ارتجاع حکومتینین دورینده تولکه‌میز خرابه زارلیغا دونموشدی خیابان و کوچه‌لری، اولدوقجا کثیف بیر حالدا ایدی. ایندی ایسه آبادلاشیب و داها آبادلاشاجاق و بوتون شهرلریمیزده بو خرابه‌لیکلردن اثر قالماییبدیر. نتیجه‌ده شهرلریمیزین ان گوزل یئرلریندن اولان (گجیل) باغینین بوتون دوره‌لری که اورادان کئچن عبرت ایدیردی. ایندی ایسه آبادلاشیب و او خرابه‌لردن داها اثرلر یوخدور....

آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین رهبرلیگی سایه‌سینده شهرلریمیزین هر یئرینده بویوك موسسه‌لر دائر اولوب و گئجه‌لری یایقوش یووالاری، خلقیمیزین سعادت و خوشبختلیگه دوغرو سوق ایدیرمن ملی دولت تیاتروسی، اونیورسیته، ملی اورکستر و کارخانه‌لر و بو کیمی باشقا موسسه‌لره تبدیل اولمیشدور.

مسعود تقی‌زاده

اعلان

من کریم طهری ۲۱ آذر مدالیمی ایتیرمشم تاپان توخون علیه طایوزینا ویریب انعام آلسین. ش ۵۱۲

ایدولرسه یاراندیقلاری کارخانه‌لردن و دیگر شرکتلردن تهلرینه دوشن منفعتدن باشقا تجارت بازارینا دا رواج ویره‌جکلر. یعنی حقوق آلات ایشچی آلدیغی حقولی همان تاجرویا باشقا سرمایه دار که کارخانه موسسی اولوبلار یئنه ده اونلارا قایتاراجاقدیر. بونلار وطنیمیزین محترم تجار و سرمایه دارلاری هم اوز خیرلرینه و همده خلقیمیزین خیرینه بویوك کومکلیك ایده‌بیلرلر.

بودا نتیجه ایللردن بری ارتجاع و استعماری سیاستلرین نتیجه سینده خرابه زاره دونه‌ریلمیش مملکتیمیزین آبادلاشماسینا سبب اولار.

م ۰ ترازاده

لازمی بیر وظیفه

آذربایجان ملی نهضتیندن سونرا آذربایجان دموکرات فرقه‌سین گوتوردیگی تدبیرلردن بیری ده ایشسیزلیك ایله مبارزه ایتمك اولموشدور. بو فرقه رهبرلرینین جدیتی و یورولمادان چالیشمالاری نتیجه سینده بویوك موفقیتلر الده ایدیلمیشدیر مینلر ایله کارگر و کارمندلره بیر چوق ایشسیز یتیم دارقادینلارا ایش ویریلمیشدیر. ایشسیزلیکله مبارزه یولیندا فرقه‌میزین جدیتیله و اونون مبارزه‌سینه اهالی طرفیندن ده کومکلیك لازمدیر. بیزیم محترم تاجرلریمیز بو یولدا کومکلیك ایده بیلرلر. سهامی شرکتلری دوزلدیب اونلارین واسطه‌سیله راکد وغیر راکد سرمایه‌لرینی بیر یئرده اولسا همان شرکتلرده شریك اولوب کارخانه‌لر دوزلدیب حتی که تصرفات ماشینلاری گتیریب اوکوزسوز اولان کندچیلرین الینه ویرسین. تولکه‌ده بیر بیره برابر مملکتیمیزده که تصرفاتی بو کیمی یئنه قالدیریب که تصرفات محصولینین آرتماسینا دخی سبب اولارلار.

مملکتین ایشچی و کندلی صنفینی آغیر وضعیتدن قورتارماغا سبب اولوب ملی وظیفه‌لرینی یئرینه یئتیرمکده برابر تجارتین انکشافینه بویوك کومکلیك ایتمیش اولارلار. میتارله آغایان تجار اوزماللارینی بیر یئرده ساتوب آلمایله مشغول اولارلار. بو نوع معامله‌لرین مدتی چوق چکمز بیر گون بازار راکد دورار او وقت مطبوعلار صاحبی اولان تاجرلرده گوره‌جکلر که سرمایه‌لری فقط خارجی تولکه‌لرین شیشه، یلرزیه و یا یئنه سویوقدان قایریلمیش ظروفات و یا پودر و ماتیکدن باشقا بیر شئی دگللر. پس تجارت مالی ساتماق ایچون بازار یاراتماق گرکدیر بازار یاراتماق ایچون مملکت اهالیسینه ایش ویرمك لازمدیر که اوندا اوز امکلی حقی ایله ایده بیلسین محترم تاجرلرین وارد ایتدیگی امتعه‌لری آلیب واحتیاجلارینی رفع ایتسونلر. داها دوغروسی ساده‌بیر دیلیله دیئك اولار که مملکتین سرمایه دارلاری ایشسیزلره ایش ویرمك یولیندا جدیت...

م ۰ محمد علی عباسی

سووه‌تلر اتفاقیندا تعلیم و تربیت

۹- « اوشاق باغچاسی مربی‌سی ایچون رهبر »

هر اوشاق باغچاسینین اوز ایشینی دوزگون قورتارماسی و سووه‌ت اوشاقلارینین تربیه‌سی وظیفه‌سینی یاخشی یئرینه یئتیرمه‌سی ایچون خلق معارف وزاوتلری طرفیندن « اوشاق باغچاسی مربیسی ایچون رهبر » دوزه‌لدیلمیشدیر. بو، مکتبه قدر هر بیر تربیه ایشچیسی ایچون مجبوریدیر.

« رهبرین » اساسینی سووه‌ت اوشاق باغچاسی ایچون کئچن مقاله‌لرده ذکر ائتدیگیمیز کیمی وظیفه‌لر و پرنسیپلر تشکیل ائدیر. بو « رهبرده » اوشاق باغچاسینین اساس وظیفه‌سینین، اوشاقلارین اجتماعی تربیه‌سی، اونلارین هرطرفلی انکشافینین قیدینه قالماق اولدیغینی گوستریر. « رهبر » اوشاق باغچاسینین تربیه ایشینین مکتبه قدر یاشداکی اوشاقلارین خصوصیتلرینه اویغون اولماسی و اوشاغین گله‌جکده مکتبده موفقیتله اوخوماسینا یاردیم گوسترمه‌سی لازم گلدیگینی طلب ائدیر.

« رهبر » ده اوشاق باغچاسیندا اوشاقلارین زیرکلیگی نتیجه‌سی اونلارین فعال اولماسی و اویونا اولان احتیاجینین تامین ائدیلمه‌سی لازم گلدیگی گوستریلیر.

مراقلی اویونلار اوشاق باغچاسینین بوتون ایشینده اساس یئری توتمالیدیر.

« رهبر » هر دسته‌نین اوشاقلاری ایچون مناسب اویونلارین، مشغله‌لرین کتابلارین، وسایطین لازم اولدیغی کیچیك و بویوك یاشلی مکتبه قدر اوشاقلارا تربیه ایشینین مضمون و متودلارینداکی خصوصیتلرین نه‌دن عبارت اولدیغی، اوشاقلارین تربیه‌سینده تخمیناً هانسی نتیجه‌لرین الده ائدیلمه‌سی لازم گلدیگی گوستریلیر.

« رهبر » اوشاغین انکشافیندا مربی رولونین اهمیتین قبول ایتمك اساسینا گوره دوزه‌لدیلمیشدیر. مربی‌یه بویوك مسئولیت تاپشیریلیر؛ او، هر بیر اوشاغین دوزگون تربیه ائدیلمه‌سینده مسئولدور. عین زماندا « رهبر » تعلیم و تربیه ایشنده یارادیجیلیق امکانینی دا ویریر. « رهبر » متودیك گوستریشلری حیاتین بوتون هر بیرحالی ایچون یارایا بیله‌جك نسخه شکلینده ویریلمه‌میشدیر. مربی « رهبردن » استفاده ائدرك، اوز دسته‌سینین اوشاقلاری ایچون ان چوخ لازم و مراقلی اولان اویونلاری و مشغله‌لری، آیری آیری هر بیرحالدا ان دوزگون اولان متودیك اصوللاری گوتورمه‌لیدیر. بو موقع تربیه چیدن هر بیر اوشاغا حساس بیر صورتده یاناشماغی، اونین خصوصیتلرینی آنلاماغی طلب ائدیر.

« رهبر » آشاغیداکی فصللردن عبارتدیر:

۱ ـ فیزیکی تربیه.

۲ ـ اویون.

۳ ـ شکل چکمه، گل ایشلری و باشقا مشغله‌لر.

۴ ـ موسیقی تربیه‌سی.

۵ ـ طبیعته تانیشلیق.

۶ ـ دانیشیغین انکشافی.

۷ ـ ایلك حساب تصورلرین انکشافی.

بو جور بولگونین شرطی اولدیغی آشکاردیر. تربیه ایشی ـ واحد جریان داهیلی اویونـدا اوشاقدا هم حرکتلر، هم رتیم حسی هم‌ده حساب تصورلری انکشاف ائدیر. کتاب اوشاقلاری اطرافداکی حیاتلا تانیش ائدیر و عین زماندا اونلارین دانیشیق باجاریغینی انکشاف ائتدیریر، شکل چکمه و گل ایشلری نتیجه سینده هم یارادیجیلیق باجاریقلاری، هم‌ده حرکتلر حس اورقانلاری و تیزلیك وردشلری انکشاف ائدیر.

اوشاق باغچاسیندا مکتبده اولدیغی کیمی معین بیلیك ویرمك ایچون آیری ـ آیری موضوعلر اولا بیلمز.

اوشاق باغچاسی ایش فصللرینی تربیه ایشینین بیر ـ بیریله باغلی اولان مختلف جهتلری کیمی باشا دوشمه‌لیدیر. بونلار، مربی؛ اوشاغین هرطرفلی انکشاف وظیفه‌سینی یئرینه یئتیرمه‌سی، اوشاقلارا گرك اولان مختلف اویونلاری و مشغله‌لری تامین ایتمه‌سی ایچون بیر ـ بیریندن آیریلمیشدیر.

« رهبر » هر بیر فصلی بیرنجی سیرادا اوشاقلارین هرطرفلی انکشافی وظیفه‌سینی ایره‌لی سورور. مثلا اوشاقلارین طبیعته تانیشلیغیندان مقصد، اونلارین بیلیگینی گئنیشلندیرمك دوشونجه و دانیشیغین، بدیعی ذوقین انکشافینا یاردیم ایتمکدیر. موسیقی تربیه‌سی اوشاقلاردا چالیق، شن احوالی روحیه یاراتماغا، وطن محبتی تربیه ایتمکه، دقت و تصورین انکشافینا کومك ائدیر. شکل چکمه، گل ایشلری و باشقا مواد لارلا ایشله‌مه یارادیجیلیغین، بدیعی ذوقین انکشافی ایچون چوخ شئی ویره بیلر. عین زماندا اوشاقدا اراده، عزم، مانعه‌لره اوستون گلمك باجاریغینین تربیه‌سینه خدمت ائدیر. بو مشغله‌لرده اوشاغین گوز جاری اولکوسی، فورما، رنگ، بویو کلیك، فضاخقینده‌کی تصورلری، مداد، قایچی، فرچا ایشله‌تمك باجاریغی انکشاف ائدیر.

ل ۰ تولستوی

« فرانسوازا »

گئدیب « یاناربوسین » اوشاقلارینا دایه اولدیم. بوجایدا منیمله ناشکر کیمی رفتار ایتدی. سونرا علاحده بیر‌بشر‌خدمتچی اولدیم. بورادا دا منیمله ایله رفتار ایتدیلر. نهایت بیرگون منی اوراددا قوودیلار. اوچ گون سراسر آج قالدیم. گیجه‌نی شمشیلیکه قبول ایتمه‌دی لاعه و ناچار قالیب سائرلری کیمی منده بو برباد اولموش سنفین آلتینا داخل اولدیم!

زواللی قادین سوبله‌دیکجه گوزلریندن قسامت یاش جاری اولور و یاناقلارینی ایسلادیب آغزینا توکولوردی...

سلیمتین‌ده آغلاییب، باشینا چیرپیر و دیبردی!

ـ خدایا! بیز نه قیامته مرتکب اولدوق! خداوندا!

ـ من سنی اوییدی تاردا‌شیم تك تولموش ظن ایده‌یردیم! نه بیله‌یدیم! مگر بو ایش سنین صادر اولدی؟ نه بیله‌یدیم! کاش منده ایندیه کیمی تولموش اولایدیم! سلیمتین آه چکیب دیدی!

ـ پس سن نه عجب منی تانیادین؟

ـ من بیله‌دیم! من گناهکار دگلم؛ بو ایش منیت یاش ویرمه‌دی؛ خانم بو سوزلری سوبله‌ییب آه زار ایدیب گوز یاشی توکگه دم ووردی. سلیمتینده بیرقدر سکوتدان سونرا باشلادی!

ـ زواللی باجی! من سنی نه‌طور تانیا ایدیم؟ حالبوکه من سنیله مفارقت ایدنده سن بئله دگل ایدین! اون‌سگز یاشیندا اولا ـ اولا سن ایندی اوتوز یاشلی نظره گلیرسن! لاپده گئنیلیب آیری بیر قادینا بنزه‌ییرسن! هانی او‌لکی فرانسوآزا؟ سنگه ده گینیله‌میشم؟ هانی اولی فرانسوآزا؟ پس سن نه عجب منی تانیادین؟

فرانسوآزا یاشینی قیرلادی و دیدی.

ـ آخ دیرقلو؟ نه قوییب نه آختاریرسان؟ من بو کور اولموش گوزلریم‌ایله گورنده نه کیشی گورسم یاشتی‌دیر؟ داها کیمه‌لی تیلاقسینین تانیماغا مقتدر دگلم! « بونا جوابیت اوره‌کی یاندیراجاق ایسه ییردی. قمه‌ین، ازدحامین، غیرتین انظرایه‌دان یاغیریب عره چکیله ایسته ییردی؟

حقیقتا بوندان آرتیق نه گرفتار اولماق اولماز. دلیقالی‌نین قانی طلاطمه گلمیش ایدی. نهایت‌دردین چوخلیغیندان اوشاق کیمی آغلاماغا باشلادی سونرا چله قالدی آیاغا و سونرا باجی سینی دوشوندن گیری یا ایتەلەییب و اونون چه سیندن قالخیزیب دقته اوزونه نظر سالدی. چوخ دقتدن سونرا بو قادینده همان بالاجا لطیفه، گوزل، چهره‌سی قیرمزی، گل دوداقلی، ظریف تیاله‌لی، تربیه‌لی و مهربان فرانسو آزانی تانیدی. همان فرانسوآزا که، دیرقلو وطندن گئدنده صالحه، کونلی آچیق، والدینین امرینه مطیع، اوزی گوزللی و مسعود بیر قیز ایدی.

ایندی نه گوره دوچار اولموش؟ آتا ـ آنادان قارداشلاردان الی اوزولموش، وجدانسیز و اصالتسیز جاهلین دولتیندن اوضاع و حیات صاحبی اولموش!

او تولکه‌یه گوگلن اولدلار یالنیز که، اورادا بئله صالحه قیزلار، گلهدن یاك قلبلی آنانین وصاف قیزلار خانیمو بدبخت اولوب آیرولاری لکه‌لیرلر! سلیمتین بیر قدر باجی‌سینا باخاندان سونرا چه‌سین بوراخیب، هر کوره‌ین آغلادی!

ـ حقیقتا سن فرانسوآزاسان

ایندی سن منیم دوغما باجیم اولدیغینا داها شکیم قالمادی؟ بو سوزلری سوبلر ـ سوبله‌مز سلیمتین آغلاییردی و فریاد ایتمه‌کیردی.

آذربایجان خلق ادبیاتی

آذربایجان فولکلورونون ان گنیش و زنگین قسمتی اولان « خلق ادبیاتی » حصه‌سینی توپلاییب نشر ایتمک آرزوسیله بوگوندن باشلایاراق آذربایجان روزنامه‌سینده بیر ستون آچیلیر.

آذربایجانین مختلف نقطه‌لرینده اولان بوتون مراقلی و هوسکارلاردان تمنا ایدیلیر آذربایجان فولکلورونون بو حصه‌سینین تکمیلی صورتده توپلانماسی ایچون یوخاریداکی موضوعلارا عاید معلوماتلارینی دقتله یازیب آذربایجان روزنامه‌سی اداره‌سینه گوندرسینلر.

آذربایجان روزنامه‌سی

آذربایجان فولکلوری ۸ توپلایان. م. ع قوسی

آذربایجان خلق ادبیاتی

عزیزیم آسان داغلار،
قار باشین باسان داغلار.
بئیم جوخ چنین گوله‌ر،
آغلاسا، آسان آغلار.

من عاشقم آی مه‌له‌ر،
بولوت آتدان آی مه‌له‌ر.
دریا دا بیر گل بیتیب،
سو دیبه آی مه‌له‌ر.

عاشق میثایا ده‌یه‌ر،
خالیسن میثایا ده‌یه‌ر.
آی واریر گونه ده‌یمز،
گون وارمین آیه ده‌یه‌ر.

قلبیم سنین ایوینده‌ر،
گل قلبیمی شوینده‌ر.
یاردان یوزمین یارام‌وار،
هره سی بیر لیینده‌ر.

من عاشق زاغ - زاغ اسه‌ر،
ال‌وورار زاغ - زاغ اسه‌ر.
یار یادیما دوشنده،
توره‌ییم زاغ - زاغ اسه‌ر.

عزیزیم دولسی باغلار،
قار یاغیب یولی باغلار.
یار یادیما دوشنده،
گوزلریم دولوب آغلار.

گوی اوزی‌هامار - هامار،
آی باغار غبار - غبار.
یار گوزلر یتمه نه‌وار،
گورمن محبت او مار.

عزیز یمم بادام یار
دنه‌سته بادام یسار،
من هرشی گورنده،
دریالارجا شدام یاز.

من عاشقم، یار ایسته‌ر،
بوخ ایسته‌مز، وار ایسته‌ر
منیم کوبلوم بیر باغدان،
الده‌یه‌میش نار ایسته‌ر.

گوی اوزی‌دامار - دامار،
گویمن یره سو دامار.
یوقا یار یولونده‌ا،
دوغرانه‌یم‌دامار - دامار.

عزیزیم یله باغلار،

گرین یله باغلار،
گل آچیب، بلبل اوخور،
وار اولسون یله باغلار.

عزیزیم بادامچالار،
بار وئرمز بادامچالار.
دیلین بیز شاهمار ایلان،
قایدار آدام چالار.

عزیزیم یالیش اولار،
نم‌دوشه‌ر، یالیش اولار،
سونسیزین ایشی، گوجی،
فلکه قارغیش اولار.

بو باغلار، آجی باغلار،
میوه‌سی آجی باغلار.
آغریسا قارداش باشی،
یته ده باجی باغلار.

عزیز یمم آغ باغلار،
آغ باغچالار آغ باغلار،
یوزیردن یارالانده‌یم،
یار یاراما آغ باغلار.

عزیزیم دوزه داغلار؛
دره‌یه، دوزه داغلار.
یارنان قالمام سیته نه،
باشلایام سوزه داغلار.

من عاشق سونا داغلار،
سوزیته‌زسو داغلار،
یاز فصلی [illegible]
چالغاناسو [illegible] لار.

عزیزیم گله داغلار،
گل اوزوم گله داغلار.
بلبل‌جوشوب اوخویور،
دوتوبدی گله داغلار،

من عاشقم وار ایسته‌ر،
یوخ ایسته مز وار ایسته‌ر،
سونسوز باغی‌یره‌قویسا،
بیغلار لار وارت‌لر.

من عاشق جوان ایله‌ر،
سو آغارروان ایله‌ر.
ایگیتین باغتی دوستی،
صربنی جوات ایله‌ر.

عزیزیم سینی‌سی وار،
مجلسده سینی‌سی وار.

اولیوم‌دوم عشق‌ده‌لیبی،
دیبرلر جنی‌سی وار.

عزیزیم دالدا گزه‌ر،
گون کئدمز، دالدا گزه‌ر.
مردلر قاباقی گوزلر،
نامردلر دالدا گزه‌ر.

دردمنی حیف ایله‌ر،
تولدورمز ضیف ایله‌ر.
دشمن گورمز، شاد اولار،
دوست گورووب حیف ایله‌ر.

بولاغ باشی یوز باغلار،
دورت یانی یار یوز باغلار،
گولله ده‌یه‌ن اوغلانین،
یاراسینی قیز باغلار.

الینده قار کئدمز،
یاشدیقجا یانار کئدمز،
بیردوست بیوفالیقجا،
دوستدان کنار کئدمز.

بو دردمنی لنگ ایله‌ر،
وورار باشا دنگ ایله‌ر.
سئوگی آدام تولدورمز،
ساراالدار، بدرنگ ایله‌ر.

داغدا دومان بری‌وار،
قاشدا کمان بری‌وار.
ایتیر میشم جیرانیم،
سنده گمان بری‌وار.

عزیزیم یارا باغلار،
یار گوزون یارا باغلار.
عاشق یوز سوز سویله‌سه،
آخرین یارا باغلار.

یودالدا قوزی مه‌لر،
توکی قیرمزی مه‌لر.
بیر یوقا یار سئودیم،
یاشیا گئدی نه‌لر.

عزیز یمم اوج آی وار،
اوج اولمزوار، اوج آی‌وار.
کوبلوم‌سنی آرزولار،
گورمه‌یته باوج آی‌وار.

من عاشقم آلبایار،
آلیب یره سالایار.
ال منیم، اتک سنین،
نظر بتمن سالایار.

فلکین بیر یالی وار،
گوموشدن‌چاردالی‌وار.
من اوباغا گئته‌رم،
تورکه یاردالی وار.

من عاشقم، اویانیر،
یار غفلتدن اویانیر.
ایکیمیزده اوددایق،
من یانیرام اویانیر.

عاشق گئبه‌دن گئدمز،
کاروان گئبه‌دن گئدمز.
گئبه اوزون هندم یوخ،
زعلم گئبه‌دن گئدمز.

عزیزیم یاشا دولار،
یاگوله‌ر یاشاد اولار.
یار یاردان آیریلاندا،
گوزلری یاشا دولار.

گوزل باغلار، یاش باغلار،
زولفون بوباغ، یاش باغلار.
گاه گوله‌ر، گاه‌دا ئیشار،
گاه باغرینا داش باغلار.

سارالانین یوزگوار،
دیبین یاریزی وار،
گئدیم سونسوزا قوناق
اولی یوخدی، قیزگوار

فیروز

بیز قلم اوردو سویوخ

بوبور سوت فرته مبیز امر ایتسون وطن
دو گوش لباسنی گیبین میشم من
قلمیم سونکو دیر بو گوت الیده.
محو اولسون ارتجاع سوزی دیلیمده.
گیدیرم دوتدوغوم بویوک هدفه.
یاراتاق بیر دفعه تولنک بیر دفعه.
دوشونسون بو سوزی هر بیر وطنداش.
بیزه منتظردی گوز لرینده یاش.
جوبیدا ایتله‌یبت زواللی قارداش.
ای خلقیبت کوچی سن ای قیزیل یاش!
منیم ده قلبیده وطن قایغوسی،
بیز آزاد شاعر بیک قلم اوردی.
هر بیرجیت لیکده سنه یولداشیخ.
بیز سنه قارداشیخ سنه سرداشیخ.
شاعرم اللین قیدیته قالات،
قلم له دوشانی جیر ته حالات،
حقیقت بیزده در، ظفر بیز ده در،
قهرمان خلقیم دیر، هنر بیز ده در،
دینیپرست یوردومین هر بیر اولادین
وطنه قوریالیق باز دیراو آدین.
ثیزه‌ت سیت دوشنی هجوم یوروسو.
گجیبد بیر دوگوشه قلم اوردوسو.
تسلیم اول قارشیمدا سن ای طبیت،
خلقیبت گوجیدر منده کی قدرت،
آ دوستلر ایشیدین، آ دوستلر بیلیت،
دییب لر سا رسیلماز قدرتی الیبت.
نه زمان بیتیشیب وبیره ال اله،
یاسیلماز هیچ زمان بیر عمان گلله.
آچیله گولک لر آیلیه‌حوبیلار.
بیز قورتات دگلیک بیزده بیرلیک وار.
قوی دوشمن ایشیدیب دوشونسون بونی
بیزه گج باغاتیت تولوسدور سونی

اداری اعلان

روزنامه اداره‌سی طرفیندن نماینده‌لیک ومخبرلیک شرایطی گوندریکمیز آقالاردان تمنا اولونور تیزلیکله شرایطنامه‌نی تکمیل ایدیب بو اداره‌یه قایتارسینلار مایل اولمیان صورتده کنبی اولاراق اطلاع ویرسینلر گه اولارین یرینه باشقا نماینده معین اولسین. مدیریت ۲-۳

فرقه‌وی اعلان

بونیله بوتون شهر کمیته سینین فرقه‌عضولرینه خبرویریلیر که نوز عضویت کارتلارینی مهر آیینین آخرینه‌کیمی مربوط حوزه سینده (کنترول اولدی) مهری ایله مهر ایتمه‌لیدرلر.

تبریز شهر کمیته‌سی

گوربا که بونی قله بنیربرلر بو امان ایسته‌یر.
بوغازی توروردی... آغلاماقدا ممکن اولموردی. غیبت ازدحامیندان نه ایته‌یکینی اصلا دوشو نوردی وحتی بیر مسئله باتیریب بومووروتی ایله‌میرین اوسنوره ئیله چالدی که، اشکالار سیپرلیب یتره توکولدولر و پاره‌پاره اولدیلار.
یولداشلاری دیوقلونین بو حرکتیندن اظهار تعجب ایدیب، داها هیشدن ال گوتوروب اونون حرکت و سکتاتینا ملتفت اولدیلار
اولاردان بیری دیدی
- گوروزسیزمی شرابین بهاری نه‌لر ایدیر؟
- سه‌ر، بوغازین بیرناندان نه‌یه حاصل، ایتدیکیت حرکه متوجه اولسان، باغتی اولار او بیری یولداش دیوقلو یه خطابا سویله‌دی. بولاردان صونرا سلیمنین‌اوجونجی یولداشی بیر الی سلیمنی و او بیرسی ایله یانیندا دوران مستوره‌سینی آغوش ایدیب سلیمه دیدی
- ای دیوقلو... نه یاغیبرسن، سعو، گل بنه یوخاری مرتبه‌یه بو ملوانین یولداش مستوره‌سی ایله قهقهه چکمکده‌ایدی.
[illegible] گوزلری غبار - غبار یاغیردی، چهره‌سی نهایت قیزار میشدی توزی‌ده آچیق ایته‌لیاسه گئیمیشدی آغ بدنی نازیک یالتاریندان

گورونوردی.
دیوقلو سینی باکره گیدی، غیبتی آلبایاراق، یولداشلا رینا آل قانلی و غیض‌ایله دولی گوزلرینه یاغیردی: فقط بو ساکتلیک جوخدا دوام ایتمه‌دی بیردن دیوقلو قوی شیر کیمی ایره‌لی بو گوروب مستوره‌سینی توجاقلایان ملوانه یتیشدی وجلد ملوانی مستوره‌سیندن آییریب غیض ایله باغیردی:
- دفع اول بوردان! بیرده بو قادینا یاخین دوشمه و الا بو سنین خصوصی باجیندر.
بولارین هر بیری بیر زواللی جوانین باجی سیدیر، بولار بیردن جیغماییلار! بولارلارین‌دا شان شرفی اولمالی در بولاردادا انسانه‌مخصوص حیات واردر، فقط بو حیاتی‌اعتساف‌ایدیب محو و نابود قیلمالی‌در!
بولاری حق یولدان قایتاریب حیاتا خلل یتیریب، آزقین سالمالیدر!
بولاردان هر بیر اعتاف سیز، وجدانسیز جاهلین الیندن جایه‌سیز، سایه‌باتسیز قالیب شرفسیز اولوبلار و بورادا دولانلار قاتا بولار هر بیری‌بیر شخص ایچون باجی‌دیر! کاش اولوتوز بولاردان!!! بودر یاغ من توز باجیما راست گلدیم. مگر بو منیم حقیقی باجیم

دگل! بلی دوغماجا باجیم‌در!
بودر فرانسوآزا.......
بو سوزلری سویله‌یب، دیوانه کیمی هوکوروب زار - زار آغلامالی وتهابه چکیب کولنکی بیری بیریته قاتیب، دیوقلو اللرینی آسمانا قالدیردی و نی‌الفور اوزی اوسته توزیی یتره ئهرایله چیردی و باشلادی یاشینی، آیاقلارینی اللرینی یتره آه ناله‌ایله چیرپماغا، کادان یاغان و ایشین اصلیندن یاخبر اولمایان الیه‌دیوقلونین حرکت و سکتاتینی‌حوتلیق نیرمی حساب ایتمردی.
لکن‌روحی اینجیمیش، اورکی رشتدار اولموش، غیرتی‌اضطرابه مبتلا اولموش بو جوان، ایتدیکی قباحتین و جگر گوشه‌سینی‌ته گوتره دوچار اولموش گوردیکیمین، ایته‌دیکینی، هرکسه اولدیغنی بیله‌یب، قان آغلاییردی.
ملوانلارین بیری تعجب حالیتده ال گوتوروب دیدی:
- بونی بوردادا راحت ایته‌لی و وقت خوابه اوزادمالی، یوخسا یولداشیمزین بئه حرکتی حبه سالینابیلیت اولاجاقدیر.
ملوانلار دیوقلونی احاطه ایدیب قالخیزدیلار و یوخاری مرتبه‌یه چیخاریب فرانسوآزانین تخلین اوسته استراحت ایچون اوزاتدیلار...

...نن اوللی

خلاصه اولسون ـ خلاصه !...

یشخدمت داخل اولور، رئیس : سیزی گورمک ایسته ییرلر ـ دیه رئیسین اوزینه باخیر. رئیس اجازه وئریر.

ـ آقای رئیس! عرضیم وار ایدی.

رئیس ـ اما خواهش ائدیرم فرماییشیز چوخ خلاصه اولسون، خلاصه ! بونون فایداسی بودر که هم سیزوت وقتیز آلینماز ـ همده بیزیم ؛ و بیز اداره وقتیندن استفاده ائده بیله ریک، اساساً گرک بوتون اداره لرده بئله اولسون. خواهش ائدیرم که بوموضوعی رعایت بویوراسیوز ؛ بئلوریکه عرض ائله دیم خلاصه اولسون ـ خلاصه!

ـ آقای رئیس عریضه ای که ده گون قاباق خدمتیزا...

رئیس ـ هانسی عریضه ؟ آخی گرک او عریضه نین تاریخین دیه سوز، موضوعین بویوراسوز ؛ گورمک جنابی بیر قضیه در ، جزائی جنبه سی وار ، بالاخره عزیزیم ! بونو بیزبیلمالی یک. دای . بئله در ـ بئله ده بیل ! تصدیق ائدیرسوز که بیر موضوعی که من اونو بیلیرم ـ اونون باره سینده بیر سوز دیه بیله رم، سیزده اولسوز دیه بیلمه سوز، اصلا هر کس اولور اولسون دیه بیلمز . بئله دی بئله ده بیل! خوب خواهش ائدیرم بویورون اما خلاصه اولسون ـ خلاصه!

ـ آقای رئیس منیم وئردیگیم عریضه کئچن ایل شهریور آیینده ..

رئیس ـ عزیزیم، گوزیم! آخر بورا اداره در، بئله اداره ؛ اداره بیلیرسوز یانی نه ؟ اداره ده اوتورانلار جنابیز کیمی آقالارین مراجعه لرینه عائد مقتضی اقداملار ائدمرلر ، کئچن ایل شهریور آییندا بیر ایش اولوب ، سیزده بو ایلین شهریور آییندا بیزه عریضه وئریرسوز ـ آخی بو نه جور اولار ، خواهش ائدیرم که فرماییشیز اگر بیزیم اداره یه مربوطدر ـ بویورون و الا تصدیق بویوروروسوز بنده بو باره ده اقداماتی که عنه گتیره بیلمه رم .

ایندی بویورون گورمک موضوع نه قرار ایله در ؛ اما خواهش ائدیرم خلاصه اولسون ـ خلاصه !

ـ آقای رئیس بو بیر قضیه در که کئچمیش ایلدن ایندیه قدر عدلیه ده قالیب و علاوه رسیده لیک اولونماییبدر بنده ایسته ییردیم که جنابیز بو اداره ده اولان دوسیه موجبنجه ...

رئیس ـ آقای من ! سیز بیر موضوعی نظره آلمالی سیز که بنده و یا امثال بنده او قدر ایشلره عهده دار اولموشوق که اساساً گرک وقتمی صون درجه ده استفاده ائده ک الیه هیچ بیر اداره ده پرونده لری راکد قویماق اولماز . لازمدر که ایشلره سرعتله یئتیشیلسین ، بنده فکر ائدیرم که سیز بویوران سوزلر صحیح در خواهش ائدیرم که اگر باشقا بیر فرماییشیزدا وارسا بویوراسوز ـ اما خلاصه اولسون ـ خلاصه !

ـ آقای رئیس ؛ جنابیز اجازه وئرسوز بنده سوزیمی لاپ مختصر صورتده عرض ائده رم ...

رئیس ـ آقا ؛ ائله بیل که ، سیز اداری اصوله بلد ده یلسوز ، بنده یا کمال اشتیاق سیزون فرمایشلرینیزه قولاق آسماغا حاضرام، اما شرطیلا ، بشروطها ، جانیم ! بیرآز تئزتئز دانیشون و سوزینیزین دا خواهش ائدیرم که دانیشیز خلاصه اولسون ـ خلاصه !

آقای رئیس! بیردفعه نه وقت وئر سوز بنده عرض ائدیم عرض اولارا ، عرض اولسون که ...

رئیس ـ اولا خواهش ائدیرم که بیر آز یاواش دانیشاسوز ـ

سونرا بنده و امثال بنده خلقین خدمتکاری در ، بنده چوخ سه وه رم که آقالار تشریف گتیریب اوز سوزلرینی بویورسونلار ـ اما خلاصه اولسون ـ خلاصه !

البته سیزده بو موضوعی نظره آلون، باغ بنده که بورادا اگلنیشم گرک اونلارجا بو جور ایشلری گوروم ؛ نه مانعی وار ؟ ایش گورمک بیزیم وظیفه میز در ؛ اما سیزون کیمی آقالاردا که بیزه مراجعه ائدیرلر گرک سعی ایتسینلر که اوتلاریت فرمایشلری حتی الامکان خلاصه اولسون ـ خلاصه !

چونکه نتیجه که ملاحظه بویوردوز ... زرینق ... « زنگی وورور » آقا ؛ شوفره دئین که ، ماشینی حاضرلاسین که بنده ائوه گئده جگم

باور ائدون که از بسکه ایشله ییرم باشیم گیجله نیر ، گوندده یوزلرجه ایشلری انجام وئریب واونون نتیجه سینی الده ائتمه لی یم ...

بلی ، آقا اوموضوعه راجع ده نتیجه که سیز بویوردوز و نتیجه که بنده عرض ائله دیم ـ الله اولسون . هم لنا ایشیم وار ، مرحمتیز آرتیق، لطفیز آرتیق ، سایه یز اسکیک اولماسین ، سیزون اجازه نیزایله ! بویوروز ـ بویوروز ، نه خبراولماز که ؛ یا آلله ... قاپولی باغلا هر کس گلسه دئین که رئیس گئتدی .

میانا کنفرانسیندا

۱ نجی صحیفه دن بقیه

صدالری نیچه دقیقه دوام ائتمکده ایدی.

آقای دوکتور جهانشاهی و آقای شاهین مرکزی کومیته طرفیندن کونفرانسی تبریک ائدرک آقای پیشه وری نین بئله حضورینده اکثریت ایشتراکلارینی تبریک ائدیلر و چوخ آلقیشلاندیلار. آقای علی زاده ده اوز تبریکی نطقلرینده زنجان دا کی کومیته نین فعالیتی باره سینده چوخ گوزل معلومات وئردیلر .

تبریک نطقلری متعدد، ناطقلر طرفیندن ایراد ائدیلدن سونرا ، محلی کومیته نین مسئول ایشچیاری کومیته نین تبلیغات تشکیلات مالی و تفتیش قسمتلری خصوصینده آیری ـ آیری اولاراق اوز راپورتلارینی کونفرانسدا معروضه ائدیلر .

کونفرانسین مراقلی جهتی ایسه اوچنجی جلسه ده تنقیدی قسمتی ایدی . آذربایجان کندلی سینین بو بیر ایل مدتده سیاسی و اجتماعی ساحه لرده بیر میلیلیک قاباغا گئتدیگینی و ان بویوک سیاسی ناطقلار صیراسیندا چیخدیغینی انسان گوردیکده حیرت ائدیر. کندلرده ، شهرده و فرقه تشکیلاتیندا گوروتن بعضی نقصانلار باره سینده تنقیدی و منطقی نطقلار ایراد ائدیلدی حتی او کونفرانسدا مونتی صدر اولان میانا اقتصاد رئیسینه بئله بیچه نفری محققانه تنقید ائتمک دن گیری دورمادیلار .

خلاصه بو کونفرانسی ایکی گون گیجه گوندوز مرکزی کومیته نیت نماینده سی آقای شیعه نین رهنمالیقی آلتیندا منظم صورتده دوام ائده ندن و مهم قرارلار آلاندان سونرا آیین ۵ ینده (جمعه گیجه سی) خاتمه تاپدی

بو کونفرانسین ان جالب دقت جهتی اونون فوق العاده انتظامی ، آزادانه و دموکراسی اصولی ایله ائدیلن تنقیدلری و کندلی نماینده لرین بویوک عالم سیاستمدارلار کیمی ائتدیکلری منطقی نطقلری ایدی. کندلی لر بیرخصوصینده نطقلری ایدی. بئله ده بحث ائده جیک . آز بیر مدتده خلقیمیزی ترقی و مدنیت کاروانی ایله همردیف ایتمک مقدس فرقه میزه و استعدادلی ملتیمزه نصیب اولسون

ینه ده فولقلور حقینده

اول صفحه دن بقیه

ایشی ماهیدات قیمتلی و ده گرلی اولان شئی در .

بوندان علاوه تیاترو دسته سی نزدینده چالقیچیلار دا اولدوغی ایچون مختلف ناحیه لرده مختلف یرلی ماهنی لاری ، اوخوما و اویون هوالارینی و هابئله عاشق ماهنی لارینی دا توپلاماق ایچون امکان موجود در .

بو ماهنی لاری توپلاماقلا فولقلور ساحه سینده ده گرلی بیر آددیم آتماقلا برابر رادیو کومیته سی و هابئله تیاترو ، موزیقا و ملی ارکستر ایچون ده گوزل ماتریاللار الده ائدیلمیش اولاجاقدر . ایسترادیو و ایستر ایسه ملی اورکستر بو ماتریاللاردان استفاده ائده رک اوز موسیقی پروقراملارین زنگین لشدیره جک لر و هابئله آذربایجان جوان کومپوزیتورلاری ایسه توپلانمیش نغمه لر اوزه رینده ایشله مگه امکان تاپاجاقلاردر .

هابئله تیاترو دسته سی عضولری بو ده گرلی خدمتی یرینه یئتیرمکله آذربایجان روزنامه سی اوخوجولارینی دا « کوچوروولموش پارچا » لاردان خلاص ائده جک و آذربایجان مطبعه سینین موجود « ناقص » ؛ وسائلی ایله ده فولقلور پارچالارینت چاپ ائدیلمه سی امکانینی گوستره جکلر در .

* * *

بورادا ینه ده « کوچوروولموش پارچا » لاردان صحبت ائدیلدیگینه گوره ، ینی دن « کوچوره نلر » طرفیندن تهمت لنمه مک ایچون بیر کیچیک توضیح وئرمگی موقعسیز گورمیرم . من « فولقلوری نئجه توپلامالی ؟ » عنوانلی مقاله مین سونوندا ؛ « ایندیه قدر سووئت آذربایجانیندا چاپ ائدیلن فولقلور اثرلرینی عیناً کوچوروب و شخصی آدینا چاپ ائتمه یرمگی » تنقید ائتدیگیم ایچون « کوچوره نلر » طرفیندن بو تهمه هدف اولدوم که گویا من اوزوم ده فولقلور توپلاما قاعده لری حقینده یازدیغیم مقاله لرینت ایرانین معروف معاصر مهم قسمتینی یازیچیسی اولان عزیز دوستوم « صادق هدایت » ین . سخن مجله سینده یازمیش اولدیغی پیرونته مقاله لردن استنساخ ائتمیشم .

اونا گوره ده من آذربایجان روزنامه سینده درج ائدیلن « احمد احمدین فولقلور حقینده یازدیقلاری » عنوانلی مقاله نی اوخودیقدان سونرا سخن مجله سینه مراجعت ائتدیم و اوز یازدیقلاریمی « هدایت » ین مقاله لری ایله مقایسه ائله دیم .

منیم یازدیقلاریم ایله « هدایت » ین یازدیقلاری آراسیندا بیر مشترک موضوع وار ایسه او دا ؛ فولقلور کلمه سینین کیم طرفیندن و نه دیلده اختراع ائدیلمیش اولماسی ، وهابئله فولقلورون نه یه اطلاق ائدیلمه سی ایله فولقلور توپلاما قاعده لریندن عبارتدر .

شاید اگر من « آمبروازمارتن » ین یاخود باشقا بیر آدامین فولقلور کلمه سی مخترعی اولدوغونی یازسایدیم، یاخود مثلا « حسینه آراسلی » نین « ده ده قورقود » حکایه لرینه یازدیغی مقدمه نی اوز آدینا کوچوره رگی فولقلور توپلاما قاعده لری صیراسینا یرلشدیرمیش اولسا ایدیم » ، بو مقاله لرینت فقط بیر حصه سی خیرلیک هامیسی ابتکاری تاپیلاجاق ایمیش .

* * *

تیاترو دسته سی عضولرینه بو خصوصدا بیر تاپشیریق و تذکر وئرمه یگی حالدا بو مقاله نی اوخویان آرتیست یولداشلاریمیز اوز مسافرت لریندن دونرکن بو ساحه ده روزنامه میزه سوغات لر گتیره جکلرینی امید ائدیریک .

دنیا خبرلری

اول صفحه دن بقیه

دقت و توجهینده واقع اولموشدر بو اظهاراتی روزنامه لر بین المللی صلحی قوروماقدا بئی امید وارلیق یئرینده بیلیشلر.

تایمز روزنامه سی یازمیشدر که ژنرالیسم ستالینین دیدیکلری ایده نین نطقی کیمی یئرلی اولموشدر اگر دوز گون حاداملکرمراجعه ائدیلیرسه انگلیس کتله لری سووئت اتفاقیله یودوستلیقی آرزو ائدیرلر .

دیلی ورکر روزنامه سی ژنرالیسموس ستالینین اظهاراتی تقدیر ائدیب اونو مستر والاسین اظهاراتیله مقایسه ایتمیشدر روزنامه یازدیرمیشدر که تشویشی آرادان قالدیرماقدان اوتری ستالینین جوابی کفایت ائدیجی اولوب و تقدیره شایاندر ژنرالیسم ستالینین دیدیگی یوخ دایر که گرک آلمان غیر نظامی بیر منطقه اولسون فرانسه نین نظامی و سیاسی محفل لرینده چوخ حرارتله قارشیلانمیشدر .

یونیس آیرس ین روز نامه لری سندی تایمز مخبرینین ژنرالیسم ستالینیله ائتدیگی مصاحبه نین متنی نی برنجی صفحه ده درج ائدیب ستالینین عکسنی مخصوص لوحه لرله انتشار وئریشلر بوتون لهستان روزنامه لری بو مصاحبه نین متنی نی بیرنجی صفحه لرده درج ایتمیشلر .

(دیچ پول پوستا) روزنامه سی یازمیشدر که استالین او محدود آداملاردان دورکه بیهوده یئره دانشمازلار ایندی او اوز فکرینی صریح صورتده بیلدیرمیشدر .

آمریکا سنا مجلسی عضوی دموکرات اوورتون دیمشدر که استالینین بیاناتیندا بیرشی گوزه چارپمیرکه من اونتلا مخالف اولموش اولام .

دورت خارجی ایشلر وزیر لرینین شوراسیندا

دورت بویوک دولت خارجی ایشلر وزیرلری شوراسی بو مضموندا بیر اعلامیه ایتالیا مستعمره لری حقینده نشر ایتمیشدر :

۱ ـ سووئت اتفاقی انگلستان آمریکا و فرانسه حکومتلری مشترک قرار اوزره لازم بیلیرلر که ایتالیا ایله صلح معاهده سی امضالانماسی تاریخیندن بیر ایل مدتنه تک سابق ایتالیا مستعمره لرینین تکلیفی که گرک ایتالیا اونلاردان گوز اوورتسون معین ائده بیلسین.

۲ ـ دورت دولت خارجی ایشلر وزیرلری شوراسی مستعمره خلقلرینین آرزو وایسته دیکلرینی نظره آلیب هابئله دنیا صلحینین احتیاجی و بیرلشمیش ملتلر بین صلاح گوردیگیله ایتالیا مستعمره لرینین تکلیفینی تعیین ائدیب و اونلارین سرحدلرینی معین ائده جکدر .

۳ ـ اگر دورت دولت خارجی ایشلر وزیرلری شوراسیندا بیرایل عرضینده موافقت الده ائدیلمیه، مسئله بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتینا وئریله جکدر دورت دولت راضی دورلر که تشکیلاتین آلدیغی قراری قبول ایتسینلر .

٤ ـ دورت دولت خارجی ایشلر وزیر لر معاونلری گرک سابقکی کیمی ایتالیا مستعمره لرینین تکلیفی مسئله سینده مذاکره ائدیب و نتیجه نی وزیرلر شوراسینا گزارش وئرسینلر و هابئله لازم اولان موقع بیر کمیسیون تحقیق ایتمک ایچون مستعمره لره گوندرسینلر .

سووئت اتفاقی نین کانادا کی سفیری

سووئت اتفاقینین کانادا کی سفیری سووئت دولتی نین لوندونداکی سفیر لیگینه تعیین ائدیلمیشدر. لوندونداکی سووئت سفیری ده سووئت خارجی ایشلر وزیری معاونلیغنا تعیین اولموشدر.

تبریزده کی سووئت مدنیت ائوینده

قاپیتان قرانتین

اوشاقلاری آدلی فیلمین نمایشی

مهر آیینین ٤ ـ نده آخشام ساعت ۵ ر ٦ دا سووئت مدنیت ائوینده سووئت اتفاقی ایله مدنی رابطه ساخلایان جمعیتین آذربایجان شعبه سینین عضولرینین اوتری خصوصی اولاراق مشهور فرانسه یازیچیسی ژول وورنین رومانی اوزرینده ن سووئت فیلمدارلیق کارخانه سینده چکیلمیش «قاپیتان قرانتین اوشاقلاری» آدلی فیلم نمایش ائدیلدی. فلیم مضمون اعتباریله زنگین و ترتیباتی اعتباریله نهایت بدیعی اولدیغیندان تماشاچیلار طرفیندن اولدوقجا به گه نیلدی .

ایرانین فارس...

اول صفحه دن بقیه

دوکتورلار ، بو شهر شهری مشهور اجنبی جاسوسی حیات داوودی نین قولدور دسته سی طرفیندن محاصره یه آلینمیشدر . بو شهرایله شیراز آراسیندا رابطه کسیلمیشدیر.

خبر وئریلیر که ، ایران حکومتی فارسداکی قیامی یاتیرماق ایچون جدی تدبیرلر گورمگی قراره آلمیشدر. سپتامبرین ۲۱ و ۲۲ سینده طهراندان بورایا حکومت قوشونلاری گلمیشدر.

« داد » روزنامه سینین وئردیگی معلوماته گوره ، قبیله لر دسته سی حکومت قوشونلاری ایله ۳٦ ساعت ووروشدقدان سونرا ایران کورفزی ساحلینده کی بوشهر شهرینه ده دولموشلار .

« ستاره » روزنامه سی تصدیق ائدیرکه ، قبیله دسته سی هابئله کازرون شهرینی ده توتمشلار.

طهران ۲۷ سپتامبر ـ « ایرانما » روزنامه سی فارسداکی حادثه لری، هابئله حکومت علیهنه اصفهاندا آشکارا چیخاریلمیش سوء قصدی شرح ائدمرکه یازیر که ، تمامی قاشقای خانلارینین خارجی دایره لرله علاقه سی شبهه سیزدر.

یونان پادشاهینین یونانستانا گئتمه سی

لندن ـ ۲۷ سپتامبر ـ رویتر آگنتلیگی خبر وئریر که ، یونان پادشاهی بو گون لندن طیاره میداندان طیاره ایله یونانستانا اوچوب گئتمیشدر.

یونانستانا ینی انگلیس قوشون لارینین گلمه سی

نیویورک ۲۷ سپتامبر ـ « نیویورک هرالد ـ تریبون » روزنامه سینین آتینا مخبری قرقیدین اعتبارلی انگلیس و آمریکا منبعلرینه استناد ائده رک بیلدیریر که ، انگلیس حربی حصه لری باخین شرقین بیرسیرا یونان بندرلرینه ، باشلیجا اولاراق سالونیکی بندرینه گلمیشلر، جسالیا و ماکدونیا رادیولارینا توپلاشمیشلار .

نازی باشچیلارینین حکمی

گلن دوشنبه گونده بین المللی نورمبرک محکمه سینده ۲۱ نفر نازی باشچیلارینین حکمی صادر ائدیله جکدر رایلری آلمان خلقی رادیو وسیله سیله ایشیده جکلر .

هلند قومونیست فرقه سی

مهر آیینین ۳ نده هلند قومونیست فرقه سی فراکسیونینین نماینده سی هلند مجلسینده تقاضا ایتمیشدر که اعتصاب ائدنلرین علیهنه آتش آچانلار تعقیب اولونوب میرملر اوز عملری جزاسنا یئتیشیلر اودیمیشدر که سربازلارین گوندریلمه سی سابقکی کیمی ادامه تاپاندا در هلند زحمتکشلری اوز دکلرینه ایناسیرلار کمونیست فرقه سی فراکسیونی حکومتدن قشون گوندریلمه سینین موقوف ائدیلمه سینی تقاضا ایتمیشدر ۲ نفر مجلس نماینده لریندن بو تقاضانی تائید ایتمیشلر اما باشقالاری اندونزیانین داخلینده جنایتکارانه و پارامازرلقلارین ادامه سینه ن پشتیبانلیق گوسترمیشلر.